

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ
ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

ΣΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ.**

Αθήνα, 8 Οκτωβρίου 1997

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Η νέα σύνοδος της Βουλής συνδέεται με αποφασιστικούς σταθμούς της διακυβέρνησης της χώρας. Από αυτή τη νέα περίοδο εισερχόμαστε με καθοριστικό τρόπο σε μια πορεία που πρέπει να εμπεδώσει τις ως τώρα επιτεύξεις μας και επιβάλλεται να επιτύχει ακόμα μεγαλύτερα βήματα στην πραγματοποίηση των στόχων μας.

Τον προηγούμενο χρόνο, έγινε ακόμα πιο ορατή η επιτυχία της οικονομικής μας πολιτικής, όπως την εγκαινιάσαμε το 1993 και την προσδιορίσαμε ειδικότερα από το 1996. Οι κόπτοι, οι προσπάθειες και οι προσφορές του ελληνικού λαού, «έπιασαν τόπο». Δεν ζητήσαμε θυσίες χωρίς αντίκρουσμα, αλλά μετασχηματίσαμε τους κόππους του ελληνικού λαού σε γόνιμους καρπούς για την οικονομία και την κοινωνία.

Επιτύχαμε, πριν απ' όλα, την αναγκαία δημοσιονομική πειθαρχία, που εξυγιαίνει την οικονομία στο σύνολό της, αλλά επιτυχαίνει τη σύγκλισή μας με τις άλλες ανεπτυγμένες χώρες.

Μεταξύ των ετών 1993 και 1997, μειώσαμε το έλλειμμα του κρατικού τομέα, της Γενικής Κυβέρνησης, ως ποσοστό του ΑΕΠ, κατά δέκα εκατοστιαίες μονάδες. Η μείωση αυτή ήταν η μεγαλύτερη, μαζί με αυτή της Σουηδίας σε όλη την Ευρωπαϊκή

Ένωση. Στο τρέχον έτος επιτύχαμε τους μεγαλύτερους ρυθμούς προσαρμογής.

Μεταξύ των ετών 1993 και 1997, ο πληθωρισμός υποχώρησε από το 14,4% το 1993, σε 4,9% τον περασμένο μήνα. Η μείωση αυτή ήταν η μεγαλύτερη σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και δεν χρειάζεται να επιμείνω στα πολλαπλά ωφέλη που αυτή η μείωση δημιουργεί για την χώρα αλλά και για κάθε πολίτη χωριστά.

Μεταξύ των ετών 1993 και 1997 επιτύχαμε τον πιο δύσκολο στόχο για μια οικονομία με τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής: κερδίσαμε την μάχη της σταθεροποίησης και ταυτοχρόνως επιταχύναμε την ανάπτυξη. Από -1% ρυθμό ανάπτυξης που κληρονομήσαμε το 1993, περάσαμε στο 2,6% το 1996 και σε 3,5% το 1997. Τα δύο τελευταία έτη και ιδιαίτερα στο τρέχον έτος, ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας είναι σημαντικά υψηλότερος του αντίστοιχου μέσου ρυθμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιτύχαμε κάτι ακόμα πιο σημαντικό. Σε όλες τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, η βελτίωση στους δημοσιονομικούς δείκτες συνοδεύτηκε, συνήθως, με πολιτικές λιτότητας, που έθιξαν άμεσα και με δραματικό, πολλές φορές, τρόπο, τα πιο αδύναμα στρώματα της κοινωνίας. Η οικονομική επιτυχία συνοδεύτηκε με εξάπλωση της κοινωνικής δυστυχίας. Εμείς προσδιορίσαμε τολμηρά και με σαφήνεια τον κοινωνικό χαρακτήρα της πολιτικής μας και την εφαρμόσαμε με συνέπεια. Εμείς είπαμε -και το επιτύχαμε- ότι δεν θέλουμε να ευημερούν οι αριθμοί, αλλά και οι άνθρωποι.

Δεσμευτήκαμε, τότε, ότι όλοι οι Έλληνες πρέπει να συνεισφέρουν αναλογικά στους εθνικούς στόχους της ανασύνταξης της οικονομίας και της ισότιμης συμμετοχής της χώρας στην ΟΝΕ. Διακηρύξαμε - και το κάναμε πράξη- ότι οι έχοντες και κατέχοντες είναι αυτοί που πρέπει κατεξοχήν να συμβάλλουν, στο μερίδιο που τους αναλογεί, στην εθνική ανασύνταξη. Η οικονομική μας πολιτική είναι κοινωνικά δίκαιη -γι' αυτό είναι και επιτυχής. Γι' αυτό δίνει καρπούς. Γι' αυτό θα οδηγήσει στην ολοκλήρωση όλων των στόχων, στην ισότιμη ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ και στην σταθερή ευημερία όλων των Ελλήνων.

Ασκώντας μια οικονομική πολιτική κοινωνικά δίκαιη, είμαστε η χώρα στην οποία τα δύο τελευταία έτη ο ρυθμός αύξησης της μέσης πραγματικής αμοιβής είναι ο υψηλότερος σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στα έτη 1994, 1995, 1996 και 1997 αυξήθηκε η μέση πραγματική αμοιβή των μισθωτών με αντίστοιχους ρυθμούς 1%, 3,1%, 3% και 3,5%.

Συμπερασματικά, η οικονομική και κοινωνική πολιτική που χαράξαμε οδήγησε την ελληνική οικονομία να συγκλίνει με ταχύτητα τόσο στα ονομαστικά, όσο και στα πραγματικά μεγέθη και να περιορίσει σημαντικά τις διαφορές που μας χώριζαν από τους υπόλοιπους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η οικονομική και κοινωνική πολιτική που ακολουθούμε εξασφαλίζει έντονα θετικές οικονομικές και κοινωνικές προοπτικές τα επόμενα χρόνια, μέσα από έναν αυτοτροφοδοτούμενο κύκλο, χαμηλότερου

πληθωρισμού, μικρότερων επιτοκίων, μικρότερων ελλειμμάτων, υψηλότερων επενδύσεων και ταχύτερων ρυθμών ανάπτυξης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι επιτυχίες στην οικονομική μας πολιτική δεν θα είχαν κάποιο ιδιαίτερο νόημα, αν ήταν απλώς αριθμητικοί δείκτες. Πρόκειται κυρίως, για το αποτέλεσμα μιας ευρύτερης συναίνεσης γύρω από τους βασικούς στόχους της πολιτικής μας, γύρω από θεμελιώδη εθνικά συμφέροντα που η πολιτική μας προασπίζει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Επιτύχαμε και την διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής -μέσω της κοινωνικής ευαισθησίας που διακρίνει τις επιλογές μας- αλλά και μια συναίνεση, πολύ ευρύτερη από την πολιτική πλειοψηφία που μας έδωσε ο λαός πριν ένα χρόνο στις 22 του Σεπτεμβρίου.

Έχουμε αυτή την συναίνεση, όχι γιατί κάνουμε κάθε χρόνο καλούς λογιστικούς υπολογισμούς. Έχουμε την συναίνεση, κυρίως, γιατί ο λαός μας διαπιστώνει ότι έχουμε σχέδιο για το μέλλον ότι πορευόμαστε με συγκεκριμένους στόχους. Ο ελληνικός λαός δεν ζητά τώρα από μας επανάπαυση σε αυτό που έχουμε, αλλά απαιτεί να οδηγήσουμε την χώρα στην επιτυχία των τριών μεγάλων επιδιώξεων της πολιτικής μας. Αυτή είναι και η υποχρέωσή μας.

Πρώτον: ο ελληνικός λαός ζητά από εμάς να είναι η χώρα ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να επιτύχει έγκαιρα και καθαρά

τους στόχους της σύγκλισης και να βρεθεί στον σκληρό πυρήνα των χωρών της Ένωσης.

Το έχω πει επανειλημμένα και το επαναλαμβάνω και τώρα. Δεν είναι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ούτε άλλες πολιτικές δυνάμεις που το θέλουν μόνον: είναι ο ελληνικός λαός που δεν θέλει η χώρα να βρεθεί στο περιθώριο της Ευρώπης. Ο ελληνικός λαός δεν θέλει να βρεθεί στην δεύτερη ή την τρίτη ομάδα των χωρών της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Ο ελληνικός λαός γνωρίζει, ότι το συμφέρον της χώρας, το συμφέρον κάθε πολίτη για τον ίδιο και τα παιδιά του, είναι να βρισκόμαστε στο κέντρο των αποφάσεων, να μπορούμε να επηρεάζουμε καθοριστικά τις αποφάσεις που μας αφορούν. Ο ελληνικός λαός ξέρει και επικυρώνει την θέση μας, ότι τυχόν αποκλεισμός μας από την διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης θα σημαίνει μεγάλους και ουσιώδεις κινδύνους για την οικονομία και την κοινωνία, θα σημαίνει μεγάλους και ουσιώδεις κινδύνους για την ασφάλεια της χώρας και τα εθνικά της δίκαια και συμφέροντα.

Δεν μπορούμε να επαναπαυθούμε λοιπόν στις ως τώρα επιτυχίες μας. Δεν πρέπει και δεν πρόκειται να μεταβάλλουμε τις βασικές και θεμελιώδεις επιλογές μας για κανέναν λόγο. Επιδιώκουν οι αντίπαλοί μας να ανατρέψουν την πολιτική μας με λαϊκιστικά συνθήματα, με αιτήματα για παροχές, με τον ισχυρισμό, ότι χρειάζεται τάχα φιλολαϊκή πολιτική. Υπολογίζει η αντιπολίτευση, ότι επέρχονται νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές, ότι μακράν στον ορίζοντα είναι οι ευρωεκλογές, και φαντάζονται ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα

γίνει τρωτό στην παραδοσιακή πρακτική του «δώσε από δω και μοίρασε από εκεί».

Σύντροφοι και συντρόφισσες το ΠΑ.ΣΟ.Κ., δεν θα υποκύψει στην παραδοσιακή -και καταδικασμένη- λογική του «εκλογικού χρόνου». Εκλογικός χρόνος είναι το 2000. Η αντιπολίτευση θα αναμένει ως τότε την κρίση του λαού. Εμείς, αντιθέτως, δεν υποτιμούμε τον λαό. Ο λαός μας θέλει εκσυγχρονισμό, μια Ελλάδα ανταγωνιστική, μια οικονομία που να βελτιώνει το βιοτικό επίπεδο όλων. Αυτό το στόχο υπηρετούμε. Είμαστε το κόμμα που εκφράζει τα πιο δυναμικά τμήματα και στρώματα της ελληνικής κοινωνίας. Είμαστε το κόμμα που εκφράζει τους εργαζόμενους στην πόλη και την ύπαιθρο, είμαστε το κόμμα που εξασφαλίζει την εκπαίδευση, την κοινωνική πρόνοια, την υγεία, που στηρίζει στην πράξη τα ασθενέστερα στρώματα και προασπίζει αποφασιστικά τα κοινά συμφέροντα του συνόλου.

Θα προχωρήσουμε ακόμα πιο έντονα, ακόμα πιο αποφασιστικά στον δρόμο της ανάπτυξης της χώρας. Δεν υπάρχει για εμάς εκλογικό έτος 1998 και 1999. Το 2000, με ολοκληρωμένους τους στόχους της πολιτικής μας, με αταλάντευτη συνέπεια στα μέσα, με ρήξεις, όπου χρειαστεί, και με βαθιές μεταρρυθμίσεις, όπου επιβάλλεται, θα ζητήσουμε την ανανέωση της λαϊκής εντολής. Και θα την έχουμε. Εμείς, το ΠΑ.ΣΟ.Κ., θα γυρίσουμε την σελίδα του νέου αιώνα.

Δεύτερον, ζητά ο ελληνικός λαός από εμάς, να ολοκληρώσουμε τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής κοινωνίας, σε όλους τους κρίσιμους

τομείς. Δεν θα πάει η χώρα στον 21^ο αιώνα με χθεσινό εισιτήριο. Θα προχωρήσουμε χωρίς καμιά ταλάντευση σε όλες τις μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη ο τόπος. Είναι φυσικό, κάθε μεταρρύθμιση να επιφέρει μεταβολές και να προκαλεί και «ξεβολέματα». Στην περίοδο εφαρμογής τους, θα υπάρξουν εκείνοι που θα δυσανεστηθούν. Οι θιγόμενοι θα διαμαρτυρηθούν, θα πιέσουν. Χωρίς αναμετρήσεις, μεταρρυθμίσεις δεν προχωρούν. Είμαστε αποφασισμένοι να καταργηθούν «κακώς κείμενα» δεκαετιών και να ανατραπούν νοσηρές εστίες συμφερόντων και αρνητικών κοινωνικών νοοτροπιών.

Η συντριπτική πλειοψηφία του λαού, κατανοεί και συναινεί στην τολμηρή πρωτοβουλία. Ο «Καποδίστριας» θα μεταβάλλει τους νέους ισχυρούς Δήμους σε μοχλούς τοπικής ανάπτυξης. Γι' αυτό και θα είναι τιμή μας να τον στηρίξουμε όλοι ομόθυμα χωρίς εξαίρεση. Η μεταρρύθμιση στην εκπαίδευση θα δώσει τα όπλα στους εκπαιδευτικούς για μια ανανέωση της σχέσης με την μάθηση και τη ζωή του σχολείου. Θέλουμε γενιές παιδιών που θα στοχάζονται κριτικά και δεν θα μαραίνονται στην στείρα απομνημόνευση. Θέλουμε μια γενιά παιδιών που θα μάθει να μαθαίνει.

Ακόμα πιο πρακτικά. Σε λίγους μήνες θα φανεί έμπρακτα το τεράστιο κέρδος για την δημόσια υγεία και τα οικονομικά του κάθε πολίτη, από την μεταρρύθμιση που τολμήσαμε στο κύκλωμα του φαρμάκου. Χτυπάμε στην ρίζα την πολυφαρμακία. Την κατευθυνόμενη χορήγηση φαρμάκων σε ανθρώπους που δεν τα είχαν ανάγκη, αλλά τα είχε ανάγκη το κύκλωμα των εταιριών και

των μεσαζόντων. Τα περισσότερα φάρμακα φτηναίνουν, προς όφελος της συντριπτικής πλειοψηφίας της κοινωνίας και προς δυσaréσκεια κάποιων ελάχιστων, που πρέπει να προσαρμοστούν σε νέους, υγιείς κανόνες εμπορίας και διακίνησης του φαρμάκου.

Δεν υπάρχει για μας ο υπολογισμός του «πολιτικού κόστους». Το αντίθετο μάλιστα. Για μένα, για την κυβέρνησή μας, για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., κόστος υπάρχει, όταν δεν κάνουμε τομές. Όταν δεν επιχειρούμε μεταρρυθμίσεις. Όταν δεν συγκρουόμαστε με κατεστημένα συμφέροντα και νοοτροπίες. Εχθρός μας είναι η ακινησία και σύμμαχος μας είναι η αλλαγή. Εχθρός μας είναι η εμπεδωμένη νοοτροπία που δεν μας επιτρέπει να δούμε που έχει κόστος η κοινωνία, δεν μας επιτρέπει να δούμε το δρόμο της μεταρρύθμισης. Η κυβέρνηση, εμπεδώνοντας τις ως τώρα επιτυχίες της θα στραφεί το 1998, το 1999 και το 2000, με ακόμα πιο αποφασιστικούς ρυθμούς στην συνολική μεταρρύθμιση του ελληνικού κράτους, που θα πρέπει να τεθεί στην υπηρεσία της ανάπτυξης και του απλού πολίτη. Πρέπει να σωθεί και να εξυγιανθεί η «Ολυμπιακή», αλλά και τα λεωφορεία να λειτουργούν ικανοποιητικά για τον πολίτη που τα χρησιμοποιεί. Οι δημόσιες επιχειρήσεις δεν μπορεί να είναι επιχειρήσεις δημόσιας τालαιπωρίας. Θα κριθούμε σε όλα. Και δεν υπάρχουν για μας «μεγάλα» και «μικρά» θέματα. Ό,τι αφορά την ποιότητα ζωής του πολίτη είναι το μεγάλο θέμα της κυβέρνησης. Και θα επιτύχουμε σ' αυτό, συγκρουόμενοι αποφασιστικά με ό,τι εμποδίζει τον εκσυγχρονισμό της χώρας και τον εξορθολογισμό των κοινωνικών σχέσεων και συμπεριφορών. Η σκληρή στάση συντεχνιών θα βρει αντιμέτωπη την δικιά μας σκληρή στάση και όλο το λαό.

Όλα αυτά συνδέονται στενά με τις μείζονες επιλογές, των μεγάλων και μικρών έργων σε όλη την Ελλάδα. Επτά χιλιάδες έργα πνοής αυτή την στιγμή βρίσκονται σε διάφορους βαθμούς ανάπτυξης σε όλη την χώρα. Έχουμε εργαστεί για να βελτιώσουμε σημαντικά την απορρόφηση των κονδυλίων του δεύτερου κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και ήδη επεξεργαζόμαστε τις κατευθύνσεις του τρίτου πακέτου, του πακέτου «Σαντέρ». Η Ελλάδα τα επόμενα χρόνια θα αλλάξει ριζικά μορφή, με ορόσημο την Ολυμπιάδα του 2004. Η Ολυμπιάδα θα αποτελεί το έμβλημα της δυναμικής εισόδου της χώρας στον 21^ο αιώνα.

Έχουμε, όμως, έναν τρίτο, καίριο στόχο. Το σύνολο του έργου μας, το σύνολο των πρωτοβουλιών μας, αποσκοπεί στην δημιουργία της ισχυρής Ελλάδας. Το σύνολο του έργου μας και το σύνολο των πολιτικών μας αποσκοπεί στην διασφάλιση των εθνικών δικαίων και συμφερόντων, στην ασφάλεια και την ειρήνη στην περιοχή μας.

Στο τέλος του χρόνου αρχίζει μια σειρά μακρών και επιπόνων διαπραγματεύσεων στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαπραγματεύσεις που αφορούν σημαντικά θέματα για την εξέλιξη της Ένωσης, όπως τη διεύρυνσή της και τη συμμετοχή άλλων χωρών, τη χρηματοδότηση των πολιτικών της, το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Ταυτόχρονα συνεχίζονται οι διεργασίες για τη διαμόρφωση της ΟΝΕ. Η θέση της χώρας στην Ένωση στις αρχές του επόμενου αιώνα εξαρτάται από αυτές τις διαπραγματεύσεις. Εξαρτάται από το πόσο θα επιτύχουμε να μειώσουμε το δημοκρατικό έλλειμμα της Ένωσης, να προωθήσουμε την

ομοσπονδιακή οργάνωση, να υπάρξουν αποτελεσματικές πολιτικές απασχόλησης και αντιμετώπισης κοινωνικών και περιφερειακών διαφορών. Εξαρτάται από το πόσο θα επιτύχουμε να διασφαλίσουμε όχι μόνο ευνοϊκές ρυθμίσεις αλλά τη δυνατότητα συμμετοχής, συναπόφασης, προοπτικές για την οικονομία και τη κοινωνία μας, από το αν θα διευρύνουμε τις δυνατότητες και ευκαιρίες για τον πολίτη. Η διαπραγματευτική μας αποτελεσματικότητα θα είναι τόσο πιο μεγάλη όσο πιο καλή είναι η πορεία της οικονομίας μας, όσο πιο σταθεροί είμαστε στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων. Θα πετύχουμε, αν έχουμε πετύχει στο εσωτερικό της χώρας να δώσουμε πειστικότητα στο λόγο μας και δύναμη στη φωνή μας.

Έχω επανειλημμένα τονίσει και το επαναλαμβάνω και σήμερα. Στα εθνικά θέματα, η θέση μας είναι κρυστάλλινη, ο πυρήνας του συνόλου των πολιτικών μας είναι σαφής: η Ελλάδα δεν θέτει σε κανέναν διάλογο και υπό καμμία αίρεση τα κυριαρχικά της δικαιώματα, όπως αυτά απορρέουν από το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συνθήκες. Η Ελλάδα δεν δέχεται καμία διαδικασία η οποία θέτει υπό αίρεση τους διεθνείς κανόνες που καθορίζουν το στάτους κβο στο Αιγαίο. Η Ελλάδα δεν πρόκειται ποτέ να δεχθεί μια λύση στην Κύπρο που δεν θα στηρίζεται στις αποφάσεις του ΟΗΕ, που δεν θα είναι δίκαιη και βιώσιμη.

Η Τουρκία, με την επιθετική της συμπεριφορά, με την αδυναμία της να αναγνωρίσει τους κανόνες του διεθνούς δικαίου, δεν αποτελεί απειλή μόνον για την Ελλάδα, αλλά τείνει να μεταβληθεί στον μείζονα αποσταθεροποιητικό παράγοντα της Ανατολικής

Μεσογείου. Στην περιοχή χρειάζεται όμως σταθερότητα. Οι εξελίξεις με κέντρο τα πετρέλαια της Κασπίας μπορούν να δημιουργήσουν νέες εντάσεις. Για να τις ελέγξουμε -όλες οι χώρες της περιοχής- οφείλουμε να καταδικάζουμε κάθε επιθετική πολιτική, κάθε πολιτική που επιδιώκει αναθεωρήσεις συνόρων, διεθνών κανόνων, διεθνών πρακτικών.

Πεποίθησή μου είναι, ότι το συμφέρον των δύο χωρών βρίσκεται στην ειρήνη, στην φιλία και την συνεργασία των δύο λαών. Αυτή τη φιλία και συνεργασία επιδιώκουμε. Αλλά, -και νομίζω ότι οι Τούρκοι καταλαβαίνουν καλά αυτή την ελληνική παροιμία- «οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους».

Εμείς, στην Μαδρίτη, καταστήσαμε απολύτως σαφές, ποιο είναι το πλαίσιο που διασφαλίζει τον γόνιμο και αποδοτικό διάλογο ανάμεσα στις δύο χώρες. Ποιές είναι οι αρχές και οι διαδικασίες που πρέπει να διέπουν αυτόν τον διάλογο. Η Τουρκία έκρινε σκόπιμο να παλινδρομήσει, σφυγμομετρώντας, προφανώς, τι περιθώριο έχει να μεταβάλλει εκ νέου το πεδίο του διαλόγου και την δυναμική των σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες. Επιχείρησε στην Νέα Υόρκη την επιστροφή στην προσφιλή της τακτική, να επαναφέρει τις ελληνοτουρκικές σχέσεις στο σημείο εκκίνησης, αρνούμενη τις στοιχειώδεις λογικές συνέπειες των θέσεων στις οποίες, συμφώνησε στη Μαδρίτη.

Δεν θα ακολουθήσουμε την Τουρκία στις παλινδρομήσεις της. Εμμένουμε στις αρχές της Μαδρίτης και στην βήμα προς βήμα προσέγγιση για την βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των δύο

χωρών. Επαναλαμβάνουμε την θέση μας, ότι εφόσον η Τουρκία δεν παραιτείται από τις παράλογες αξιώσεις της για τα Ιμια, υπάρχει σε εκκρεμότητα το θέμα της προσφυγής στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Όσο ο όρος αυτός δεν ικανοποιείται, δεν είναι δυνατή η απελευθέρωση της χρηματοδοτικής βοήθειας της Τουρκίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το επόμενο βήμα θα ήταν η σύναψη συνυποσχετικού μεταξύ των δύο χωρών για την παραπομπή του ζητήματος της υφαλοκρηπίδας στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Και σαν συνέπεια αυτής της βήμα προς βήμα προσέγγισης, οι δύο χώρες μπορούν να εγκαινιάσουν επαφές σε υπηρεσιακό αλλά και σε κυβερνητικό επίπεδο, για την συστηματική ανταλλαγή απόψεων και την ανάπτυξη συνεργασίας σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως του τουρισμού, του εμπορίου, της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, της λαθρομετανάστευσης κ.α. Η προοπτική που θα δημιουργηθεί θα καθορίσει και τα επόμενα βήματα.

Αυτό είναι το νόημα της βήμα προς βήμα προσέγγισης που υποστηρίζουμε. Η προσέγγιση που προτείνουμε είναι συμφέρουσα για την Ελλάδα. Είναι συμφέρουσα για την Τουρκία. Είναι συμφέρουσα πρόταση για όλους όσοι ενδιαφέρονται για την ειρήνη, την ασφάλεια και την σταθερότητα στην περιοχή. Και σε αυτήν την πρόταση θα επιμένουμε.

Η Τουρκία δηλώνει σε όλους τους τόνους, σε όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και τα διεθνή φόρα, ότι επιδιώκει να συμμετάσχει στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Θα έχουν συνείδηση προφανώς οι υπεύθυνοι ηγέτες στην Τουρκία, ότι αυτό συνεπάγεται προσαρμογή στα ευρωπαϊκά κεκτημένα. Ευρωπαϊκό κεκτημένο είναι ο σεβασμός του διεθνούς δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Ευρώπη στηρίζεται στην καταδίκη της επιθετικής πολιτικής στην καταδίκη της επιδίωξης «ζωτικών χώρων» αναλόγων προς την ισχύ της κάθε χώρας. Εφόσον η Τουρκία προσαρμόσει τις πολιτικές της στους διεθνείς κανόνες, το διεθνές δίκαιο, στο ευρωπαϊκό κεκτημένο σχέσεων, τότε θα βρει την Ελλάδα αρωγό στην ευρωπαϊκή της πορεία. Αλλά τα οράματα αναβίωσης της οθωμανικής αυτοκρατορίας, δεν συμπλέουν με αυτόν τον στόχο.

Θα συνεχίσουμε μια κινητική εξωτερική πολιτική. Στη σημερινή διεθνή πραγματικότητα η ακινησία και η παθητικότητα θα ήταν ολέθριες. Η πρωτοβουλία και η κίνηση είναι ο μόνος δρόμος που επηρεάζει θετικά τις εξελίξεις. Οι δρόμοι για την ειρήνη και για τη φιλία των λαών χαράζονται πάντοτε με δυσκολία. Χαράζονται όμως μόνο όταν προχωρούμε, όταν δεν στεκόμαστε.

Μαζί, όμως με τις διεθνείς μας πρωτοβουλίες, ενισχύουμε αποφασιστικά τις Ένοπλες Δυνάμεις. Το εξοπλιστικό πρόγραμμα βρίσκεται σε ανάπτυξη, και οι Ένοπλες Δυνάμεις, λαός και στρατός μαζί, είναι σε θέση να αποθαρρύνουν εμπράκτως, οποιαδήποτε επιβουλή.

Σε ένα περίπου μήνα θα πραγματοποιηθεί η Βαλκανική Συνάντηση Κορυφής στη Κρήτη. Η συνάντηση Κορυφής υπήρξε δική μας πρόταση. Επιδιώκουμε σταθερά τη συνεργασία όλων των βαλκανικών χωρών σε όλους τους τομείς. Πιστεύουμε, ότι αυτή η συνεργασία μπορεί να δώσει σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη όλων των χωρών. Γι' αυτό και είναι αναγκαίο να διευρύνουμε επαφές, συνεννοήσεις, κοινές πρωτοβουλίες και δράσεις. Η Κρήτη ελπίζουμε να είναι ένα ορόσημο για μια νέα ποιότητα σχέσεων.

Η ασφάλεια και η ειρήνη στην περιοχή είναι η κύρια μέριμνά μας. Και θα την επιτύχουμε με το σύνολο των πολιτικών μας, διασφαλίζοντας τα εθνικά δίκαια και συμφέροντα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
Συντρόφισσες, Σύντροφοι,

Λίγο πριν το 2000 βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μεγάλες προκλήσεις. Μόνο κερδίζοντας το στοίχημα του εκσυγχρονισμού και της ανάπτυξης η Ελλάδα θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις προκλήσεις αυτές. Οι πρόσφατες εξελίξεις στην Ευρώπη ήρθαν να υποδείξουν ότι η Αριστερά, παρά την υποχώρησή της τα τελευταία χρόνια, έχει και παρόν και μέλλον. Η ανθεκτικότητά της είναι -και θα είναι- δεδομένη, όσο η σύγχρονη κοινωνία θα εξακολουθεί να γεννά εκμετάλλευση, ανεργία, περιθωριοποίηση, καταστροφή του περιβάλλοντος. Για να έχει, όμως, η Αριστερά νόημα ύπαρξης και να μπορεί να παρεμβαίνει ουσιαστικά στις εξελίξεις, πρέπει να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις των καιρών, να αφουγκράζεται τα

κοινωνικά κινήματα και τις κοινωνικές ευαισθησίες, να ανανεώνει αδιάκοπα τις ιδέες της, τη γλώσσα της, τις πρακτικές της. Η Αριστερά του 2000, και ακόμη περισσότερο η Αριστερά 2020, δεν μπορεί να είναι η Αριστερά του 1930, του 1950, ή ακόμα και του 1980. Το νέο πρόσωπο της Αριστεράς του 21^{ου} αιώνα δεν είναι ούτε δεδομένο, ούτε αποκλειστική αρμοδιότητα κανενός κόμματος. Είναι ζητούμενο, και στην αναζήτηση αυτή πολλοί είναι εκείνοι που μπορούν να συνεισφέρουν τις εμπειρίες τους, τους προβληματισμούς τους, τις αναζητήσεις τους.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι,

Κανένας στόχος της πολιτικής μας δεν μπορεί να θεωρηθεί κομματικός. Δώσαμε καίριο πλήγμα στο πελατειακό κράτος. Δεν στηριζόμαστε σε συντεχνιακά συμφέροντα. Δεν προασπίζουμε τους στενούς τοπικισμούς, ούτε χρησιμοποιούμε το παλιό οπλοστάσιο των υποσχέσεων χωρίς αντίκρουσμα. Δεν χαϊδεύουμε τα αυτιά και τα συμφέροντα κανενός, προκειμένου να προασπίσουμε τα συμφέροντα του τόπου και της συντριπτικής πλειοψηφίας της κοινωνίας.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι η αιχμή του δόρατος της πολιτικής μας.

Είναι η αιχμή του δόρατος του νέου πολιτικού λόγου και της νέας πολιτικής πρακτικής. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑ.ΣΟ.Κ., στο Κοινοβούλιο και στην κοινή γνώμη, πρέπει να περάσει το

μήνυμα ότι στόχος μας είναι η Ελλάδα και όχι το κόμμα. Στόχος μας είναι η ευημερία του συνόλου και όχι προνομιακών τμημάτων της κοινωνίας. Στόχος μας είναι μεταρρύθμιση και η αλλαγή και όχι η συντήρηση. Στόχος μας είναι η ισχυρή Ελλάδα και όχι η Ελλάδα της μιζέριας, της μετριότητας και της ακινησίας. Στόχος μας είναι η Ελλάδα της δημιουργίας και της αξιοκρατίας, η Ελλάδα που αποτελείται από ευημερούντες και υπερήφανους πολίτες.

Ζητώ από όλους να δώσουμε νέα ποιότητα στην λειτουργία μας. Νέα ποιότητα στο έργο μας στο Κοινοβούλιο, νέα ποιότητα σχέσεων μεταξύ Κοινοβουλευτικής Ομάδας και κυβέρνησης, μεταξύ βουλευτών και κομματικών οργανώσεων. Ο βουλευτής στο πολιτικό μας σύστημα έχει κρίσιμο ρόλο για την επιτυχία της πολιτικής ενός κόμματος. Η επιτυχία του κρίνεται από την συνολική συμβολή στην χάραξη της κυβερνητικής πολιτικής, είτε αυτό σημαίνει νομοθετική επεξεργασία, είτε σημαίνει συνολική πολιτική υπεράσπισή της. Και σαν υπεράσπιση της πολιτικής, δεν εννοώ την συμφωνία στο Κοινοβούλιο, αλλά την οργάνωση και την ανάδειξη των νέων πολιτικών τάσεων και συμμαχιών που η πολιτική μας δημιουργεί στην κοινωνία. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σήμερα έχει πολύ πιο διευρυμένο ακροατήριο από τους ψηφοφόρους του 1996. Και αυτό το ακροατήριο πρέπει να μεταβληθεί σε μοχλό της κοινωνικής πρωτοβουλίας γύρω από το βάθαιμα και την επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων, που αποτελούν και το κύριο έργο μας της επόμενης τριετίας. Εκεί, ζητώ από τους βουλευτές να πρωτοστατήσουν, όχι ως εκπρόσωποι ενός νομού ή επαγγελματικών ενώσεων, αλλά ως τα ολοκληρωμένα πολιτικά

στελέχη που διαχειρίζονται την πρωτοπόρα διάθεση της κοινωνίας σε μια κατεύθυνση τομών και ρήξεων.

Η επανίδρυση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., η διαμόρφωση ενός νέου συνασπισμού δυνάμεων εξουσίας, απαιτούν τον βουλευτή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην πρωτοπορεία του εκσυγχρονιστικού και μεταρρυθμιστικού εγχειρήματος.

Είμαι βέβαιος, ότι και στην Βουλή και στον λαό, η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα χαράξει αυτούς τους νέους δρόμους.

Η νέα σύνοδος της Βουλής ας γίνει αφετηρία αυτού του έργου. Όχι για μας, για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και την κυβέρνηση. Αλλά για το παρόν και το μέλλον της χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αρχείο - Λόγοι
Μ.Θ. 8/10/97.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Η νέα σύνοδος της Βουλής συνδέεται με αποφασιστικούς σταθμούς της διακυβέρνησης της χώρας. Από αυτή τη νέα περίοδο εισερχόμαστε με καθοριστικό τρόπο σε μια πορεία που πρέπει να εμπεδώσει τις ως τώρα επιτεύξεις μας και επιβάλλεται να επιτύχει ακόμα μεγαλύτερα βήματα στην πραγματοποίηση των στόχων μας.

Τον προηγούμενο χρόνο, έγινε ακόμα πιο ορατή η επιτυχία της οικονομικής μας πολιτικής, όπως την εγκαινιάσαμε το 1993 και την προσδιορίσαμε ειδικότερα από το 1996. Οι κόπτοι, οι προσπάθειες και οι προσφορές του ελληνικού λαού, «έπιασαν τόπο». Δεν ζητήσαμε θυσίες χωρίς αντίκρουσμα, αλλά μετασχηματίσαμε τους κόπους του ελληνικού λαού σε γόνιμους καρπούς για την οικονομία και την κοινωνία.

Επιτύχαμε, πριν απ' όλα, την αναγκαία δημοσιονομική πειθαρχία, που εξυγιαίνει την οικονομία στο σύνολό της, αλλά επιτυχαίνει τη σύγκλισή μας με τις άλλες ανεπτυγμένες χώρες.

Μεταξύ των ετών 1993 και 1997, μειώσαμε το έλλειμμα του κρατικού τομέα, της Γενικής Κυβέρνησης, ως ποσοστό του ΑΕΠ, κατά δέκα εκατοστιαίες μονάδες. Η μείωση αυτή ήταν η μεγαλύτερη, μαζί με αυτή της Σουηδίας σε όλη την Ευρωπαϊκή

Ένωση. Στο τρέχον έτος επιτύχαμε τους μεγαλύτερους ρυθμούς προσαρμογής.

Μεταξύ των ετών 1993 και 1997, ο πληθωρισμός υποχώρησε από το 14,4% το 1993, σε 4,9% τον περασμένο μήνα. Η μείωση αυτή ήταν η μεγαλύτερη σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και δεν χρειάζεται να επιμείνω στα πολλαπλά ωφέλη που αυτή η μείωση δημιουργεί για την χώρα αλλά και για κάθε πολίτη χωριστά.

Μεταξύ των ετών 1993 και 1997 επιτύχαμε τον πιο δύσκολο στόχο για μια οικονομία με τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής: κερδίσαμε την μάχη της σταθεροποίησης και ταυτοχρόνως επιταχύναμε την ανάπτυξη. Από -1% ρυθμό ανάπτυξης που κληρονομήσαμε το 1993, περάσαμε στο 2,6% το 1996 και σε 3,5% το 1997. Τα δύο τελευταία έτη και ιδιαίτερα στο τρέχον έτος, ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας είναι σημαντικά υψηλότερος του αντίστοιχου μέσου ρυθμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιτύχαμε κάτι ακόμα πιο σημαντικό. Σε όλες τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, η βελτίωση στους δημοσιονομικούς δείκτες συνοδεύτηκε, συνήθως, με πολιτικές λιτότητας, που έθιξαν άμεσα και με δραματικό, πολλές φορές, τρόπο, τα πιο αδύναμα στρώματα της κοινωνίας. Η οικονομική επιτυχία συνοδεύτηκε με εξάπλωση της κοινωνικής δυστυχίας. Εμείς προσδιορίσαμε τολμηρά και με σαφήνεια τον κοινωνικό χαρακτήρα της πολιτικής μας και την εφαρμόσαμε με συνέπεια. Εμείς είπαμε -και το επιτύχαμε- ότι δεν θέλουμε να ευημερούν οι αριθμοί, αλλά και οι άνθρωποι.

Δεσμευτήκαμε, τότε, ότι όλοι οι Έλληνες πρέπει να συνεισφέρουν αναλογικά στους εθνικούς στόχους της ανασύνταξης της οικονομίας και της ισότιμης συμμετοχής της χώρας στην ΟΝΕ. Διακηρύξαμε - και το κάναμε πράξη- ότι οι έχοντες και κατέχοντες είναι αυτοί που πρέπει κατεξοχήν να συμβάλλουν, στο μερίδιο που τους αναλογεί, στην εθνική ανασύνταξη. Η οικονομική μας πολιτική είναι κοινωνικά δίκαιη -γι' αυτό είναι και επιτυχής. Γι' αυτό δίνει καρπούς. Γι' αυτό θα οδηγήσει στην ολοκλήρωση όλων των στόχων, στην ισότιμη ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ και στην σταθερή ευημερία όλων των Ελλήνων.

Ασκώντας μια οικονομική πολιτική κοινωνικά δίκαιη, είμαστε η χώρα στην οποία τα δύο τελευταία έτη ο ρυθμός αύξησης της μέσης πραγματικής αμοιβής είναι ο υψηλότερος σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στα έτη 1994, 1995, 1996 και 1997 αυξήθηκε η μέση πραγματική αμοιβή των μισθωτών με αντίστοιχους ρυθμούς 1%, 3,1%, 3% και 3,5%.

Συμπερασματικά, η οικονομική και κοινωνική πολιτική που χαράξαμε οδήγησε την ελληνική οικονομία να συγκλίνει με ταχύτητα τόσο στα ονομαστικά, όσο και στα πραγματικά μεγέθη και να περιορίσει σημαντικά τις διαφορές που μας χώριζαν από τους υπόλοιπους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η οικονομική και κοινωνική πολιτική που ακολουθούμε εξασφαλίζει έντονα θετικές οικονομικές και κοινωνικές προοπτικές τα επόμενα χρόνια, μέσα από έναν αυτοτροφοδοτούμενο κύκλο, χαμηλότερου

πληθωρισμού, μικρότερων επιτοκίων, μικρότερων ελλειμμάτων, υψηλότερων επενδύσεων και ταχύτερων ρυθμών ανάπτυξης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι επιτυχίες στην οικονομική μας πολιτική δεν θα είχαν κάποιο ιδιαίτερο νόημα, αν ήταν απλώς αριθμητικοί δείκτες. Πρόκειται κυρίως, για το αποτέλεσμα μιας ευρύτερης συναίνεσης γύρω από τους βασικούς στόχους της πολιτικής μας, γύρω από θεμελιώδη εθνικά συμφέροντα που η πολιτική μας προασπίζει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Επιτύχαμε και την διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής -μέσω της κοινωνικής ευαισθησίας που διακρίνει τις επιλογές μας- αλλά και μια συναίνεση, πολύ ευρύτερη από την πολιτική πλειοψηφία που μας έδωσε ο λαός πριν ένα χρόνο στις 22 του Σεπτεμβρίου.

Έχουμε αυτή την συναίνεση, όχι γιατί κάνουμε κάθε χρόνο καλούς λογιστικούς υπολογισμούς. Έχουμε την συναίνεση, κυρίως, γιατί ο λαός μας διαπιστώνει ότι έχουμε σχέδιο για το μέλλον ότι πορευόμαστε με συγκεκριμένους στόχους. Ο ελληνικός λαός δεν ζητά τώρα από μας επανάπαυση σε αυτό που έχουμε, αλλά απαιτεί να οδηγήσουμε την χώρα στην επιτυχία των τριών μεγάλων επιδιώξεων της πολιτικής μας. Αυτή είναι και η υποχρέωσή μας.

Πρώτον: ο ελληνικός λαός ζητά από εμάς να είναι η χώρα ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να επιτύχει έγκαιρα και καθαρά

τους στόχους της σύγκλισης και να βρεθεί στον σκληρό πυρήνα των χωρών της Ένωσης.

Το έχω πει επανειλημμένα και το επαναλαμβάνω και τώρα. Δεν είναι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ούτε άλλες πολιτικές δυνάμεις που το θέλουν μόνον: είναι ο ελληνικός λαός που δεν θέλει η χώρα να βρεθεί στο περιθώριο της Ευρώπης. Ο ελληνικός λαός δεν θέλει να βρεθεί στην δεύτερη ή την τρίτη ομάδα των χωρών της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Ο ελληνικός λαός γνωρίζει, ότι το συμφέρον της χώρας, το συμφέρον κάθε πολίτη για τον ίδιο και τα παιδιά του, είναι να βρισκόμαστε στο κέντρο των αποφάσεων, να μπορούμε να επηρεάζουμε καθοριστικά τις αποφάσεις που μας αφορούν. Ο ελληνικός λαός ξέρει και επικυρώνει την θέση μας, ότι τυχόν αποκλεισμός μας από την διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης θα σημαίνει μεγάλους και ουσιώδεις κινδύνους για την οικονομία και την κοινωνία, θα σημαίνει μεγάλους και ουσιώδεις κινδύνους για την ασφάλεια της χώρας και τα εθνικά της δίκαια και συμφέροντα.

Δεν μπορούμε να επαναπαυθούμε λοιπόν στις ως τώρα επιτυχίες μας. Δεν πρέπει και δεν πρόκειται να μεταβάλλουμε τις βασικές και θεμελιώδεις επιλογές μας για κανέναν λόγο. Επιδιώκουν οι αντίπαλοί μας να ανατρέψουν την πολιτική μας με λαϊκιστικά συνθήματα, με αιτήματα για παροχές, με τον ισχυρισμό, ότι χρειάζεται τάχα φιλολαϊκή πολιτική. Υπολογίζει η αντιπολίτευση, ότι επέρχονται νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές, ότι μακράν στον ορίζοντα είναι οι ευρωεκλογές, και φαντάζονται ότι το

ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα γίνει τρωτό στην παραδοσιακή πρακτική του «δώσε από δω και μοίρασε από εκεί».

Σύντροφοι και συντρόφισσες το ΠΑ.ΣΟ.Κ., δεν θα υποκύψει στην παραδοσιακή -και καταδικασμένη- λογική του «εκλογικού χρόνου». Εκλογικός χρόνος είναι το 2000. Η αντιπολίτευση θα αναμένει ως τότε την κρίση του λαού. Εμείς, αντιθέτως, δεν υποτιμούμε τον λαό. Ο λαός μας θέλει εκσυγχρονισμό, μια Ελλάδα ανταγωνιστική, μια οικονομία που να βελτιώνει το βιοτικό επίπεδο όλων. Αυτό το στόχο υπηρετούμε. Είμαστε το κόμμα που εκφράζει τα πιο δυναμικά τμήματα και στρώματα της ελληνικής κοινωνίας. Είμαστε το κόμμα που εκφράζει τους εργαζόμενους στην πόλη και την ύπαιθρο, είμαστε το κόμμα που εξασφαλίζει την εκπαίδευση, την κοινωνική πρόνοια, την υγεία, που στηρίζει στην πράξη τα ασθενέστερα στρώματα και προασπίζει αποφασιστικά τα κοινά συμφέροντα του συνόλου.

Θα προχωρήσουμε ακόμα πιο έντονα, ακόμα πιο αποφασιστικά στον δρόμο της ανάπτυξης της χώρας. Δεν υπάρχει για εμάς εκλογικό έτος 1998 και 1999. Το 2000, με ολοκληρωμένους τους στόχους της πολιτικής μας, με αταλάντευτη συνέπεια στα μέσα, με ρήξεις, όπου χρειαστεί, και με βαθιές μεταρρυθμίσεις, όπου επιβάλλεται, θα ζητήσουμε την ανανέωση της λαϊκής εντολής. Και θα την έχουμε. Εμείς, το ΠΑ.ΣΟ.Κ., θα γυρίσουμε την σελίδα του νέου αιώνα.

Δεύτερον, ζητά ο ελληνικός λαός από εμάς, να ολοκληρώσουμε τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής κοινωνίας, σε όλους τους

κρίσιμους τομείς. Δεν θα πάει η χώρα στον 21^ο αιώνα με χθεσινό εισιτήριο. Θα προχωρήσουμε χωρίς καμιά ταλάντευση σε όλες τις μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη ο τόπος. Είναι φυσικό, κάθε μεταρρύθμιση να επιφέρει μεταβολές και να προκαλεί και «ξεβολέματα». Στην περίοδο εφαρμογής τους, θα υπάρξουν εκείνοι που θα δυσανεστηθούν. Οι θιγόμενοι θα διαμαρτυρηθούν, θα πιέσουν. Χωρίς αναμετρήσεις, μεταρρυθμίσεις δεν προχωρούν. Είμαστε αποφασισμένοι να καταργηθούν «κακώς κείμενα» δεκαετιών και να ανατραπούν νοσηρές εστίες συμφερόντων και αρνητικών κοινωνικών νοοτροπιών.

Η συντριπτική πλειοψηφία του λαού, κατανοεί και συναινεί στην τολμηρή πρωτοβουλία. Ο «Καποδίστριας» θα μεταβάλλει τους νέους ισχυρούς Δήμους σε μοχλούς τοπικής ανάπτυξης. Γι' αυτό και θα είναι τιμή μας να τον στηρίξουμε όλοι ομόθυμα χωρίς εξαίρεση. Η μεταρρύθμιση στην εκπαίδευση θα δώσει τα όπλα στους εκπαιδευτικούς για μια ανανέωση της σχέσης με την μάθηση και τη ζωή του σχολείου. Θέλουμε γενιές παιδιών που θα στοχάζονται κριτικά και δεν θα μαραίνονται στην στείρα απομνημόνευση. Θέλουμε μια γενιά παιδιών που θα μάθει να μαθαίνει.

Ακόμα πιο πρακτικά. Σε λίγους μήνες θα φανεί έμπρακτα το τεράστιο κέρδος για την δημόσια υγεία και τα οικονομικά του κάθε πολίτη, από την μεταρρύθμιση που τολμήσαμε στο κύκλωμα του φαρμάκου. Χτυπάμε στην ρίζα την πολυφαρμακία. Την κατευθυνόμενη χορήγηση φαρμάκων σε ανθρώπους που δεν τα είχαν ανάγκη, αλλά τα είχε ανάγκη το κύκλωμα των εταιριών και

των μεσαζόντων. Τα περισσότερα φάρμακα φτηναίνουν, προς όφελος της συντριπτικής πλειοψηφίας της κοινωνίας και προς δυσaréσκεια κάποιων ελάχιστων, που πρέπει να προσαρμοστούν σε νέους, υγιείς κανόνες εμπορίας και διακίνησης του φαρμάκου.

Δεν υπάρχει για μας ο υπολογισμός του «πολιτικού κόστους». Το αντίθετο μάλιστα. Για μένα, για την κυβέρνησή μας, για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., κόστος υπάρχει, όταν δεν κάνουμε τομές. Όταν δεν επιχειρούμε μεταρρυθμίσεις. Όταν δεν συγκρουόμαστε με κατεστημένα συμφέροντα και νοοτροπίες. Εχθρός μας είναι η ακινησία και σύμμαχος μας είναι η αλλαγή. Εχθρός μας είναι η εμπεδωμένη νοοτροπία που δεν μας επιτρέπει να δούμε που έχει κόστος η κοινωνία, δεν μας επιτρέπει να δούμε το δρόμο της μεταρρύθμισης. Η κυβέρνηση, εμπεδώνοντας τις ως τώρα επιτυχίες της θα στραφεί το 1998, το 1999 και το 2000, με ακόμα πιο αποφασιστικούς ρυθμούς στην συνολική μεταρρύθμιση του ελληνικού κράτους, που θα πρέπει να τεθεί στην υπηρεσία της ανάπτυξης και του απλού πολίτη. Πρέπει να σωθεί και να εξυγιανθεί η «Ολυμπιακή», αλλά και τα λεωφορεία να λειτουργούν ικανοποιητικά για τον πολίτη που τα χρησιμοποιεί. Οι δημόσιες επιχειρήσεις δεν μπορεί να είναι επιχειρήσεις δημόσιας τालαιπωρίας. Θα κριθούμε σε όλα. Και δεν υπάρχουν για μας «μεγάλα» και «μικρά» θέματα. Ό,τι αφορά την ποιότητα ζωής του πολίτη είναι το μεγάλο θέμα της κυβέρνησης. Και θα επιτύχουμε σ' αυτό, συγκρουόμενοι αποφασιστικά με ό,τι εμποδίζει τον εκσυγχρονισμό της χώρας και τον εξορθολογισμό των κοινωνικών σχέσεων και συμπεριφορών. Η σκληρή στάση συντεχνιών θα βρει αντιμέτωπη την δικιά μας σκληρή στάση και όλο το λαό.

Όλα αυτά συνδέονται στενά με τις μείζονες επιλογές, των μεγάλων και μικρών έργων σε όλη την Ελλάδα. Επτά χιλιάδες έργα πνοής αυτή την στιγμή βρίσκονται σε διάφορους βαθμούς ανάπτυξης σε όλη την χώρα. Έχουμε εργαστεί για να βελτιώσουμε σημαντικά την απορρόφηση των κονδυλίων του δεύτερου κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και ήδη επεξεργαζόμαστε τις κατευθύνσεις του τρίτου πακέτου, του πακέτου «Σαντέρ». Η Ελλάδα τα επόμενα χρόνια θα αλλάξει ριζικά μορφή, με ορόσημο την Ολυμπιάδα του 2004. Η Ολυμπιάδα θα αποτελεί το έμβλημα της δυναμικής εισόδου της χώρας στον 21^ο αιώνα.

Έχουμε, όμως, έναν τρίτο, καίριο στόχο. Το σύνολο του έργου μας, το σύνολο των πρωτοβουλιών μας, αποσκοπεί στην δημιουργία της ισχυρής Ελλάδας. Το σύνολο του έργου μας και το σύνολο των πολιτικών μας αποσκοπεί στην διασφάλιση των εθνικών δικαίων και συμφερόντων, στην ασφάλεια και την ειρήνη στην περιοχή μας.

Στο τέλος του χρόνου αρχίζει μια σειρά μακρών και επιπόνων διαπραγματεύσεων στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαπραγματεύσεις που αφορούν σημαντικά θέματα για την εξέλιξη της Ένωσης, όπως τη διεύρυνσή της και τη συμμετοχή άλλων χωρών, τη χρηματοδότηση των πολιτικών της, το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Ταυτόχρονα συνεχίζονται οι διεργασίες για τη διαμόρφωση της ΟΝΕ. Η θέση της χώρας στην Ένωση στις αρχές του επόμενου αιώνα εξαρτάται από αυτές τις διαπραγματεύσεις. Εξαρτάται από το πόσο θα επιτύχουμε να μειώσουμε το δημοκρατικό έλλειμμα της Ένωσης, να προωθήσουμε την

ομοσπονδιακή οργάνωση, να υπάρξουν αποτελεσματικές πολιτικές απασχόλησης και αντιμετώπισης κοινωνικών και περιφερειακών διαφορών. Εξαρτάται από το πόσο θα επιτύχουμε να διασφαλίσουμε όχι μόνο ευνοϊκές ρυθμίσεις αλλά τη δυνατότητα συμμετοχής, συναπόφασης, προοπτικές για την οικονομία και τη κοινωνία μας, από το αν θα διευρύνουμε τις δυνατότητες και ευκαιρίες για τον πολίτη. Η διαπραγματευτική μας αποτελεσματικότητα θα είναι τόσο πιο μεγάλη όσο πιο καλή είναι η πορεία της οικονομίας μας, όσο πιο σταθεροί είμαστε στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων. Θα πετύχουμε, αν έχουμε πετύχει στο εσωτερικό της χώρας να δώσουμε πειστικότητα στο λόγο μας και δύναμη στη φωνή μας.

Έχω επανειλημμένα τονίσει και το επαναλαμβάνω και σήμερα. Στα εθνικά θέματα, η θέση μας είναι κρυστάλλινη, ο πυρήνας του συνόλου των πολιτικών μας είναι σαφής: η Ελλάδα δεν θέτει σε κανέναν διάλογο και υπό καμμία αίρεση τα κυριαρχικά της δικαιώματα, όπως αυτά απορρέουν από το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συνθήκες. Η Ελλάδα δεν δέχεται καμία διαδικασία η οποία θέτει υπό αίρεση τους διεθνείς κανόνες που καθορίζουν το στάτους κβο στο Αιγαίο. Η Ελλάδα δεν πρόκειται ποτέ να δεχθεί μια λύση στην Κύπρο που δεν θα στηρίζεται στις αποφάσεις του ΟΗΕ, που δεν θα είναι δίκαιη και βιώσιμη.

Η Τουρκία, με την επιθετική της συμπεριφορά, με την αδυναμία της να αναγνωρίσει τους κανόνες του διεθνούς δικαίου, δεν αποτελεί απειλή μόνον για την Ελλάδα, αλλά τείνει να μεταβληθεί στον μείζονα αποσταθεροποιητικό παράγοντα της Ανατολικής

Μεσογείου. Στην περιοχή χρειάζεται όμως σταθερότητα. Οι εξελίξεις με κέντρο τα πετρέλαια της Κασπίας μπορούν να δημιουργήσουν νέες εντάσεις. Για να τις ελέγξουμε -όλες οι χώρες της περιοχής- οφείλουμε να καταδικάζουμε κάθε επιθετική πολιτική, κάθε πολιτική που επιδιώκει αναθεωρήσεις συνόρων, διεθνών κανόνων, διεθνών πρακτικών.

Πεποίθησή μου είναι, ότι το συμφέρον των δύο χωρών βρίσκεται στην ειρήνη, στην φιλία και την συνεργασία των δύο λαών. Αυτή τη φιλία και συνεργασία επιδιώκουμε. Αλλά, -και νομίζω ότι οι Τούρκοι καταλαβαίνουν καλά αυτή την ελληνική παροιμία- «οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους».

Εμείς, στην Μαδρίτη, καταστήσαμε απολύτως σαφές, ποιο είναι το πλαίσιο που διασφαλίζει τον γόνιμο και αποδοτικό διάλογο ανάμεσα στις δύο χώρες. Ποιές είναι οι αρχές και οι διαδικασίες που πρέπει να διέπουν αυτόν τον διάλογο. Η Τουρκία έκρινε σκόπιμο να παλινδρομήσει, σφυγμομετρώντας, προφανώς, τι περιθώριο έχει να μεταβάλλει εκ νέου το πεδίο του διαλόγου και την δυναμική των σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες. Επιχείρησε στην Νέα Υόρκη την επιστροφή στην προσφιλή της τακτική, να επαναφέρει τις ελληνοτουρκικές σχέσεις στο σημείο εκκίνησης, αρνούμενη τις στοιχειώδεις λογικές συνέπειες των θέσεων στις οποίες, συμφώνησε στη Μαδρίτη.

Δεν θα ακολουθήσουμε την Τουρκία στις παλινδρομήσεις της. Εμμένουμε στις αρχές της Μαδρίτης και στην βήμα προς βήμα προσέγγιση για την βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των δύο

χωρών. Επαναλαμβάνουμε την θέση μας, ότι εφόσον η Τουρκία δεν παραιτείται από τις παράλογες αξιώσεις της για τα Ίμια, υπάρχει σε εκκρεμότητα το θέμα της προσφυγής στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Όσο ο όρος αυτός δεν ικανοποιείται, δεν είναι δυνατή η απελευθέρωση της χρηματοδοτικής βοήθειας της Τουρκίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το επόμενο βήμα θα ήταν η σύναψη συνυποσχετικού μεταξύ των δύο χωρών για την παραπομπή του ζητήματος της υφαλοκρηπίδας στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Και σαν συνέπεια αυτής της βήμα προς βήμα προσέγγισης, οι δύο χώρες μπορούν να εγκαινιάσουν επαφές σε υπηρεσιακό αλλά και σε κυβερνητικό επίπεδο, για την συστηματική ανταλλαγή απόψεων και την ανάπτυξη συνεργασίας σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως του τουρισμού, του εμπορίου, της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, της λαθρομετανάστευσης κ.α. Η προοπτική που θα δημιουργηθεί θα καθορίσει και τα επόμενα βήματα.

Αυτό είναι το νόημα της βήμα προς βήμα προσέγγισης που υποστηρίζουμε. Η προσέγγιση που προτείνουμε είναι συμφέρουσα για την Ελλάδα. Είναι συμφέρουσα για την Τουρκία. Είναι συμφέρουσα πρόταση για όλους όσοι ενδιαφέρονται για την ειρήνη, την ασφάλεια και την σταθερότητα στην περιοχή. Και σε αυτήν την πρόταση θα επιμείνουμε.

Η Τουρκία δηλώνει σε όλους τους τόνους, σε όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και τα διεθνή φόρα, ότι επιδιώκει να συμμετάσχει στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Θα έχουν συνείδηση προφανώς οι υπεύθυνοι ηγέτες στην Τουρκία, ότι αυτό συνεπάγεται προσαρμογή στα ευρωπαϊκά κεκτημένα. Ευρωπαϊκό κεκτημένο είναι ο σεβασμός του διεθνούς δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Ευρώπη στηρίζεται στην καταδίκη της επιθετικής πολιτικής στην καταδίκη της επιδίωξης «ζωτικών χώρων» αναλόγων προς την ισχύ της κάθε χώρας. Εφόσον η Τουρκία προσαρμόσει τις πολιτικές της στους διεθνείς κανόνες, το διεθνές δίκαιο, στο ευρωπαϊκό κεκτημένο σχέσεων, τότε θα βρει την Ελλάδα αρωγό στην ευρωπαϊκή της πορεία. Αλλά τα οράματα αναβίωσης της οθωμανικής αυτοκρατορίας, δεν συμπλέουν με αυτόν τον στόχο.

Θα συνεχίσουμε μια κινητική εξωτερική πολιτική. Στη σημερινή διεθνή πραγματικότητα η ακινησία και η παθητικότητα θα ήταν ολέθριες. Η πρωτοβουλία και η κίνηση είναι ο μόνος δρόμος που επηρεάζει θετικά τις εξελίξεις. Οι δρόμοι για την ειρήνη και για τη φιλία των λαών χαράζονται πάντοτε με δυσκολία. Χαράζονται όμως μόνο όταν προχωρούμε, όταν δεν στεκόμαστε.

Μαζί, όμως με τις διεθνείς μας πρωτοβουλίες, ενισχύουμε αποφασιστικά τις Ένοπλες Δυνάμεις. Το εξοπλιστικό πρόγραμμα βρίσκεται σε ανάπτυξη, και οι Ένοπλες Δυνάμεις, λαός και στρατός μαζί, είναι σε θέση να αποθαρρύνουν εμπράκτως, οποιαδήποτε επιβουλή.

Σε ένα περίπου μήνα θα πραγματοποιηθεί η Βαλκανική Συνάντηση Κορυφής στη Κρήτη. Η συνάντηση Κορυφής υπήρξε δική μας πρόταση. Επιδιώκουμε σταθερά τη συνεργασία όλων των βαλκανικών χωρών σε όλους τους τομείς. Πιστεύουμε, ότι αυτή η συνεργασία μπορεί να δώσει σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη όλων των χωρών. Γι' αυτό και είναι αναγκαίο να διευρύνουμε επαφές, συνεννοήσεις, κοινές πρωτοβουλίες και δράσεις. Η Κρήτη ελπίζουμε να είναι ένα ορόσημο για μια νέα ποιότητα σχέσεων.

Η ασφάλεια και η ειρήνη στην περιοχή είναι η κύρια μέριμνά μας. Και θα την επιτύχουμε με το σύνολο των πολιτικών μας, διασφαλίζοντας τα εθνικά δίκαια και συμφέροντα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
Συντρόφισσες, Σύντροφοι

Λίγο πριν το 2000 βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μεγάλες προκλήσεις. Μόνο κερδίζοντας το στοίχημα του εκσυγχρονισμού και της ανάπτυξης η Ελλάδα θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις προκλήσεις αυτές. Οι πρόσφατες εξελίξεις στην Ευρώπη ήρθαν να υποδείξουν ότι η Αριστερά, παρά την υποχώρησή της τα τελευταία χρόνια, έχει και παρόν και μέλλον. Η ανθεκτικότητά της είναι -και θα είναι- δεδομένη, όσο η σύγχρονη κοινωνία θα εξακολουθεί να γεννά εκμετάλλευση, ανεργία, περιθωριοποίηση, καταστροφή του περιβάλλοντος. Για να έχει, όμως, η Αριστερά νόημα ύπαρξης και να μπορεί να παρεμβαίνει ουσιαστικά στις

εξελίξεις, πρέπει να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις των καιρών, να αφουγκράζεται τα κοινωνικά κινήματα και τις κοινωνικές ευαισθησίες, να ανανεώνει αδιάκοπα τις ιδέες της, τη γλώσσα της, τις πρακτικές της. Η Αριστερά του 2000, και ακόμη περισσότερο η Αριστερά 2020, δεν μπορεί να είναι η Αριστερά του 1930, του 1950, ή ακόμα και του 1980. Το νέο πρόσωπο της Αριστεράς του 21^{ου} αιώνα δεν είναι ούτε δεδομένο, ούτε αποκλειστική αρμοδιότητα κανενός κόμματος. Είναι ζητούμενο, και στην αναζήτηση αυτή πολλοί είναι εκείνοι που μπορούν να συνεισφέρουν τις εμπειρίες τους, τους προβληματισμούς τους, τις αναζητήσεις τους.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι

Κανένας στόχος της πολιτικής μας δεν μπορεί να θεωρηθεί κομματικός. Δώσαμε καίριο πλήγμα στο πελατειακό κράτος. Δεν στηριζόμαστε σε συντεχνιακά συμφέροντα. Δεν προασπίζουμε τους στενούς τοπικισμούς, ούτε χρησιμοποιούμε το παλιό οπλοστάσιο των υποσχέσεων χωρίς αντίκρουσμα. Δεν χαϊδεύουμε τα αυτιά και τα συμφέροντα κανενός, προκειμένου να προασπίσουμε τα συμφέροντα του τόπου και της συντριπτικής πλειοψηφίας της κοινωνίας.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι η αιχμή του δόρατος της πολιτικής μας.

Είναι η αιχμή του δόρατος του νέου πολιτικού λόγου και της νέας πολιτικής πρακτικής. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑ.ΣΟ.Κ., στο Κοινοβούλιο και στην κοινή γνώμη, πρέπει να περάσει το μήνυμα ότι στόχος μας είναι η Ελλάδα και όχι το κόμμα. Στόχος μας είναι η ευημερία του συνόλου και όχι προνομιακών τμημάτων της κοινωνίας. Στόχος μας είναι μεταρρύθμιση και η αλλαγή και όχι η συντήρηση. Στόχος μας είναι η ισχυρή Ελλάδα και όχι η Ελλάδα της μιζέριας, της μετριότητας και της ακινησίας. Στόχος μας είναι η Ελλάδα της δημιουργίας και της αξιοκρατίας, η Ελλάδα που αποτελείται από ευημερούντες και υπερήφανους πολίτες.

Ζητώ από όλους να δώσουμε νέα ποιότητα στην λειτουργία μας. Νέα ποιότητα στο έργο μας στο Κοινοβούλιο, νέα ποιότητα σχέσεων μεταξύ Κοινοβουλευτικής Ομάδας και κυβέρνησης, μεταξύ βουλευτών και κομματικών οργανώσεων. Ο βουλευτής στο πολιτικό μας σύστημα έχει κρίσιμο ρόλο για την επιτυχία της πολιτικής ενός κόμματος. Η επιτυχία του κρίνεται από την συνολική συμβολή στην χάραξη της κυβερνητικής πολιτικής, είτε αυτό σημαίνει νομοθετική επεξεργασία, είτε σημαίνει συνολική πολιτική υπεράσπισή της. Και σαν υπεράσπιση της πολιτικής, δεν εννοώ την συμφωνία στο Κοινοβούλιο, αλλά την οργάνωση και την ανάδειξη των νέων πολιτικών τάσεων και συμμαχιών που η πολιτική μας δημιουργεί στην κοινωνία. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σήμερα έχει πολύ πιο διευρυμένο ακροατήριο από τους ψηφοφόρους του 1996. Και αυτό το ακροατήριο πρέπει να μεταβληθεί σε μοχλό της κοινωνικής πρωτοβουλίας γύρω από τα βάθαιμα και την επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων, που αποτελούν και το κύριο έργο μας της επόμενης τριετίας. Εκεί, ζητώ από τους βουλευτές

να πρωτοστατήσουν, όχι ως εκπρόσωποι ενός νομού ή επαγγελματικών ενώσεων, αλλά ως τα ολοκληρωμένα πολιτικά στελέχη που διαχειρίζονται την πρωτοπόρα διάθεση της κοινωνίας σε μια κατεύθυνση τομών και ρήξεων.

Η επανίδρυση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., η διαμόρφωση ενός νέου συνασπισμού δυνάμεων εξουσίας, απαιτούν τον βουλευτή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην πρωτοπορεία του εκσυγχρονιστικού και μεταρρυθμιστικού εγχειρήματος.

Είμαι βέβαιος, ότι και στην Βουλή και στον λαό, η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα χαράξει αυτούς τους νέους δρόμους.

Η νέα σύνοδος της Βουλής ας γίνει αφετηρία αυτού του έργου. Όχι για μας, για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και την κυβέρνηση. Αλλά για το παρόν και το μέλλον της χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Ας έρθω τώρα σε μερικά θέματα λειτουργίας της Κ.Ο.

Κατακτούμε καθημερινά με διαδικασίες συνεννόησης ανάμεσα στην Κυβέρνηση, το Κόμμα και την Κοινοβουλευτική Ομάδα συλλογικές λειτουργίες που κάνουν το Κοινοβούλιο πιο ζωντανό, πιο παραγωγικό στη Νομοθετική εργασία που χρειάζεται για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων.

Υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης. Πρέπει να κάνουμε περισσότερα βήματα στην παρουσία και στη λειτουργία μας στο Κοινοβούλιο.

Έχουμε πει πολλές φορές τι δεν είναι η Κοινοβουλευτική Ομάδα. Δεν είναι λόχος, δεν είναι μια μηχανή που σφραγίζει Νομοσχέδια. Τί είναι; Είναι ο φορέας που συνδιαμορφώνει το νομοθετικό έργο, ελέγχει την προγραμματική συνέπεια και εξασφαλίζει την κοινωνική δυναμική για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής. Και έχω ζητήσει από του Υπουργούς πιο συστηματική συνεργασία με τους Βουλευτές στην προετοιμασία του Νομοθετικού έργου.

Επαναλαμβάνω πως είναι απαραίτητη η στενή συνεργασία των Υπουργών, ιδιαίτερα με τους Κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους,

τους Προέδρους των Διαρκών Επιτροπών, τους Γραμματείς και Εισηγητές των ΚΤΕ, τους Εισηγητές των Νομοσχεδίων.

Η εμπειρία ενός χρόνου έδειξε πως είναι αναγκαία η συζήτηση και επεξεργασία των σχεδίων νόμου στους ΚΤΕ με διευρυμένη σύνθεση αντίστοιχης του συνόλου των αρμοδιοτήτων Διαρκούς Επιτροπής.

Αυτό είναι λογικό αφού η επεξεργασία των νομοσχεδίων πριν την ολομέλεια γίνεται από την ενότητα των Βουλευτών της Κ.Ο. που συμμετέχουν στην αντίστοιχη Διαρκή Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό της Βουλής.

Με βάση τα παραπάνω προτείνεται και είναι ώριμο οι ΚΤΕ που σήμερα αντιστοιχούν σε κάθε Υπουργείο να ενοποιηθούν σε έξι ΚΤΕ αντίστοιχους των Διαρκών Επιτροπών που προβλέπονται από τον κανονισμό της Βουλής. Τις λεπτομέρειες της προτεινόμενης ρύθμισης θα σας αναπτύξει ο Γραμματέας του Προεδρείου σύντροφος Φουντάς.

Η συζήτηση στους διευρυμένους ΚΤΕ των σχεδίων νόμου θα ενισχύσει το κύρος του εσωτερικού πολιτικού διαλόγου στη Κ.Ο. και θα συμβάλει στην πιο συνεκτική παρουσία της Κ.Ο. τόσο στις Διαρκείς Επιτροπές όσο και στην Ολομέλεια.

Επαναλαμβάνω τη δέσμευση για ελαχιστοποίηση τροπολογιών που κατατίθεται στη Διαρκή Επιτροπή οι οποίες οφείλουν να είναι

σε γνώση του αντίστοιχου ΚΤΕ. Έχω δώσει ρητή εντολή σε όλους του Υπουργούς να μη κατατίθενται τροπολογίες στη συζήτηση στην ολομέλεια παρά μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις.

Ορισμένοι συνάδελφοι μου εισηγήθηκαν την αλλαγή του κανονισμού λειτουργίας σε σχέση με τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους. Να μη προβλέπεται η εκλογή-πρόταση από την Κοινοβουλευτική Ομάδα. Πιστεύω, ότι θα πρέπει να εμψύχουμε στην προσπάθεια για μια πιο δημοκρατική λειτουργία. Αν παρουσιάζονται ατέλειες τότε ας τις αντιμετωπίσουμε με περισσότερη αυτοπειθαρχία και συλλογικότητα. Μίλησα με τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους που ολοκλήρωσαν τη θητεία τους. Τους ευχαριστώ για το έργο τους. Μου τόνισαν την ανάγκη καλύτερης συνεργασίας με τους Υπουργούς και πρότειναν να υπάρχει πριν από τη συζήτηση κάθε νομοσχεδίου προπαρασκευαστική σύσκεψη με τον Υπουργό, τον Εισηγητή, ένα μέλος του Προεδρείου. Με την πρόταση αυτή συμφωνώ.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα εκφράζει το κόμμα στη Βουλή στηρίζει και ενισχύει την εφαρμογή του κυβερνητικού προγράμματος, συμμετέχει στη διαμόρφωση των θέσεων και τη δραστηριότητα του Κινήματος για μια διαφορετική λειτουργία της κοινωνίας. Η στενή διασύνδεση της οργάνωσης με τη Κ.Ο. είναι επιβεβλημένη. Για να βελτιωθεί η διασύνδεση αυτή μετά από συνεννόηση με την Πολιτική Γραμματεία όρισα ως συνδέσμους του Ε.Γ. με τη Κ.Ο. τους συντρόφους Μανίκα και Σουλαδάκη Βουλευτές και μέλη του Ε.Γ.

Οι σύντροφοι θα επιδιώξουν την καλύτερη πληροφόρηση των Βουλευτών για τις δραστηριότητες και θέσεις του κόμματος, την ένταξη των Βουλευτών στις δραστηριότητες της οργάνωσης, την καλύτερη συλλειτουργία της Κ.Ο. με τα όργανα του Κινήματος. Οι σύντροφοι θα συνεργάζονται στενά με το Προεδρείο της Κ.Ο.

Η συλλογική λειτουργία όλων των υπευθύνων διαμορφώνει τους όρους συνεργασίας και αλληλεγγύης της Κ.Ο. με το κόμμα και την Κυβέρνηση.

Μια τέτοια λειτουργία ενισχύει τη συσπείρωση των δυνάμεών μας και κάνει πιο αποτελεσματική την παρουσία μας.

Αυτό οφείλει να φανεί στις συνεδριάσεις της Βουλής, στις συζητήσεις Νομοσχεδίων και Επερωτήσεων. Δεν είναι νοητό να μην είναι παρόντες στις σχετικές συζητήσεις οι Βουλευτές των αντίστοιχων ΚΤΕ.

Η ιδεολογική μας υπεροχή και η πολιτική μας υπεροπλία θα γίνονται όλο και πιο φανερές όταν συνοδεύονται από την προώθηση λύσεων στα καθημερινά προβλήματα των πολιτών, όταν συνδυάζονται με την παρουσίαση του υπαρκτού και σημαντικού κυβερνητικού έργου.

Είναι ανάγκη οι Υπουργοί να υποστηρίζουν την καθημερινή δουλειά των βουλευτών, να σκύβουν σε τοπικά προβλήματα, σε προβλήματα ομάδων που αναφέρουν οι Βουλευτές. Όπως είναι ανάγκη οι Βουλευτές να παίρνουν ενεργά θέση για την εφαρμογή

της πολιτικής του Κινήματος και της κυβέρνησης και να συμμετέχουν στις εξορμήσεις ενημέρωσης του Κινήματος.

Η εσωκομματική δημοκρατία και συνειδησιακή ανεξαρτησία του Βουλευτή είναι όχι μόνο αυτονόητη, αλλά και γόνιμη. Το δύσκολο είναι η ισορροπία μεταξύ της ελεύθερης σκέψης και γνώμης αφενός και της θεσμικής και πολιτικής υποχρέωσης του Βουλευτή να συμπράττει στην υλοποίηση του προγράμματος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. αφετέρου. Αυταρχικές πρακτικές, δεν μπορούν να έχουν θέση στην πολιτική κουλτούρα ενός σύγχρονου σοσιαλιστικού κόμματος. Η δημοκρατία έχει όμως προϋπόθεση όχι μόνο την ελευθερία αλλά και την ευθύνη. (Η αδιαφορία στους κανόνες συλλογικής λειτουργίας, οι πρακτικές συνεχούς αυτοπροβολής δίνουν ένα παράδειγμα αντίθετο με κείνο που τα μέλη του κόμματος έχουν χρέος να δίνουν.) Χρειάζεται όλοι να ενισχύσουμε την αυτοπειθαρχία και συλλογικότητά μας. Υπενθυμίζω ότι σε κρίσιμα νομοσχέδια θεσμικού χαρακτήρα, όπως για το πρόγραμμα «Καποδίστριας» δεν είναι δυνατόν να μην ισχύσει ο κανόνας της κομματικής πειθαρχίας, κατ' αναλογία με ό,τι συμβαίνει σε θέματα όπως οι προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησης ή ο προϋπολογισμός.

Όσο απαραίτητη είναι μια νέα ποιότητα στη δημοκρατική λειτουργία της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, άλλο τόσο απαραίτητα είναι η αίσθηση της πολιτικής αποστολής και της αποτελεσματικότητας του κάθε Βουλευτή αλλά και του συνόλου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

Θα ήταν πολλαπλώς χρήσιμη μια τριμηνιαία ενημέρωση προς το Προεδρείο από τους Βουλευτές κάθε Νομού από κοινού για τα ζητήματα που αφορούν την περιοχή τους με γραπτή ανάλυση των θεμάτων, αντίγραφο, της οποίας θα μου παραδίδεται.

Μέσα στον επόμενο μήνα θα αρχίσω ένα νέο κύκλο επαφών με τους Βουλευτές κατά ομάδες Περιφερειών για να συζητήσουμε θέματα που αφορούν κυβερνητικές δράσεις στην περιοχή τους.

Έρχονται μάχες όπου η επιτυχία θα εξαρτηθεί τόσο από την συνειδητή πειθαρχία των δυνάμεών μας, όσο και από την πειστική επιχειρηματολογία στη δημόσια συζήτηση για την πολιτική και το έργο μας. Σας καλώ όλους να βοηθήσετε σ' αυτές τις κατευθύνσεις. Η λαϊκή εντολή να κυβερνήσουμε τον τόπο εμπεριέχει και την εξατομικευμένη εντολή στον καθένα μας να εργαστούμε όλοι μαζί αλληλέγγυα, συλλογικά, μετουσιώνοντας το πρόγραμμά μας σε έργο.